

РЕШЕНИЕ

№ 5349

гр. София, 09.08.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 70 състав,
в публично заседание на 09.05.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Радина Карамфилова

при участието на секретаря Илияна Тодорова, като разгледа дело номер **4601** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство е по реда на чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/, във вр. с чл. 145 -178 от Административно-процесуалния кодекс /АПК/.
Образувано е по жалба на Ц. Г. Д. от [населено място], депозирана чрез адв. А. А. със съдебен адрес за жалбоподателя: [населено място], [улица], срещу решение № К.-16 от 14.04.2022 г. на Директора на ТП на НОИ, П., с което е отхвърлена жалбата й с вх. № 1012-13-60 от 14.03.2022 г., против разпореждане № РВ-3-13-01066558\28.01.2022 г. на ръководителя на контрола по разходите на ДОО.
Жалбоподателят излага доводи за незаконосъобразност на оспорения административен акт и потвърденото с него разпореждане, като счита, че същите са постановени в разрез с материалноправните разпоредби на КСО, при съществено нарушение на административнопроизводствените правила, несъответствие с целта на закона. Сочи се, че административният орган неправилно е тълкувал и приложил материалноправните разпоредби на КСО. Твърди се липса на мотиви на акта, което довело до нарушаване правото на защита на лицето-адресат на разпореждането. Счита, че неправилно административният орган без да изследва и изясни фактите и обстоятелствата за процесния случай е приел, че „О. Е. ЕООД не е извършвало търговска дейност, респ. че жалбоподателят ми не е извършвал трудова дейност по трудовото правоотношение. Налице били редица доказателства, че Ц. Г. Д. е била във валидно трудово правоотношение с „О. експрес ЕООД, по което е престирала труд и за което е получавал и трудово възнаграждение, поради това неправилно и незаконосъобразно е прието, че няма качество на осигурено лице по смисъла на § 1,

ал. 1, т. 3 от ДР на КСО във връзка с чл. 10 от КСО. Счита, че дори и от работодателя/осигурител „Ориндж Експрес“ ЕООД, да са били осъществени някакви незаконосъобразни действия, то с тях не можели да се засягат правата ѝ като лице, което е имало трудов договор с този работодател в периода: 13.04.2018 г.-23.10.2018 г., в който период съм била задължително осигурено лице за общо заболяване и майчинство, инвалидност поради общо заболяване, старост и смърт, трудова злополука и професионална болест и безработица съгласно чл. 4, ал. 1, т. 1 от КСО. Трудовото ѝ правоотношение при този работодател и неговото прекратяване е вписано и в трудовата ѝ книжка, като се позовава на чл. 347 от Кодекса на труд, регламентиращ, че трудовата книжка е официален удостоверяващ документ за вписаните в нея обстоятелства, свързани с трудовата дейност на работника или служителя. Оспореният акт почивал единствено и само на предположения за липса на дейност на дружеството – осигурител, като не била установен по един несъмнен начин недобросъвестността на жалбоподателя. По изложените съображения отправеното до съда искане за отмяна на оспорения административен акт и потвърденото с него разпореждания.

В съдебно заседание жалбоподателят се представлява от адв. А., която заявява, че поддържа подадената жалба по изложените в нея съображения и моли обжалваното решение и потвърдената с него разпореждане, като незаконосъобразни да бъдат отменени. Претендира разноски, съобразно списък на разноските по делото.

Ответникът – Директорът на ТП на НОИ П., в съдебно заседание чрез процесуален представител оспорва подадената жалба и моли същата да бъде отхвърлена, като неоснователна. Претендира разноски по делото и прави възражение по реда на чл. 78, ал. 5 от ГПК за прекомерност.

Софийска градска прокуратура, не изразяват становище по жалбата.

Административен съд София град, III отделение, 70 състав, като прецени събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните, намира за установено от фактическа страна следното:

Липсва спор по фактите по делото, като от доказателства се установява, че въз основа на представени от „БЛУ ПОЙНТ“ ЕАД удостоверения и болнични листове на Ц. Г. Д., а именно за: 1. за временна неработоспособност по болнични листове с причина общо заболяване за периода от 15.02.2019г. до 26.04.2019г. – 3 бр.; 2. за временна неработоспособност по болнични листове с причина бременност и раждане за периода от 24.04.2019г. до 08.09.2019г. - 4бр. и 3. за бременност и раждане за остатъка до 410 календарни дни по чл. 50, ал. 1 и чл. 51 от КСО за периода от 09.09.2019 г. до 10.06.2020 г. са отпуснати и изплатени парични обезщетения и помощи от ДОО по издадените болнични листове и е изплатено парично обезщетение за временна неработоспособност както следва: за периода от 15.02.2019 г. до 26.04.2019 г. в размер на 82,7762 лв. За периода е изплатено парично обезщетение в общ размер на 3807,70 лв. за 46 работни дни; за периода от 27.04.2019 г. до 10.06.2020 г. - в размер на 86,1112 лв. За периода е изплатено парично обезщетение в общ размер на 23766,68 лв. за 276 работни дни.

Със заповед № ЗР-5-21-00748144 от 24.04.2020 г. г. на директора на ТП на НОИ [населено място] е възложена проверка от контролните органи на НОИ [населено място] в осигурителя „Ориндж експрес“ ЕООД, ЕИК[ЕИК]. По данни от Търговски регистър „Ориндж експрес“ ЕООД, ЕИК[ЕИК] е регистрирано на 14.12.2016 г. с едноличен собственик и управител В. М. В., като седалището на дружеството е

[населено място], [улица], ет Д.

Поради ненамирана на адреса на осигурителя, с писмо изх. № 1043-21-409#5/10.05.2019 г. до ТП на НОИ - М. е поискано съдействие за осъществяване на контакт с управителя В. М. В. и извършване ревизия по делегация на „Ориндж експрес” ЕООД.

С писмо вх. № 1043-21-409#8/03.07.2019 е получен отговор от ТП на НОИ - М., че контролните органи на ТП на НОИ - М. не са осъществили контакт с лицето и, че съгласно предоставена информация от кмета на [населено място], лицето пребивавало във Великобритания.

Била извършена проверка в Търговски регистър, при която се установило, че от дружеството е публикуван годишен финансов отчет за 2016 г. За 2017г. е подадена декларация от управителя на основание чл. 38, ал. 9, т. 2 от Закона за счетоводството, че за съответния период дружеството не е извършвало дейност. За 2018 г. и 2019 г. не се визуализират данни за подадени годишни финансови отчет на „Ориндж експрес” ЕООД. За периода от месец 11/2017 г. до момента в регистър „Приходи” не се визуализират данни за преведени осигурителни вноски.

Била поисканата информация от ТД на НАП С., относно осъществявана от „Ориндж експрес” ЕООД дейност по смисъла на Търговския закон и необходимостта от наемане на лица по трудови правоотношения, като с писма вх. № 1043-21-409#7/05.06.2019 г. и вх. № 1029-21-10091/28.08.2019 г. административният орган бил уведомен, че от ТД на НАП С. при извършена проверка на дружеството от органите по приходите е констатирано, че няма доказателства за реално упражнявана трудова дейност от лицата, за които са подавани данни по чл. 5, ал. 4 от КСО. В хода на проверката, извършена от НАП, от „Ориндж експрес” ЕООД не са представени доказателства за основна дейност и обекти, в които се упражнява същата. Не е предоставена точна информация, относно притежавани/наети търговски обекти, от които дружеството да извършва дейността си през проверявания период. Не са представени доказателства за изплащане на трудови възнаграждения и за работни места. Уведомени сме, че в информационната система на НАП липсват данни за търговски обекти на дружеството през проверявания период. „Ориндж експрес” ЕООД няма регистрирани ЕКАФП. Не са установени приходи и разходи от търговска и стопанска дейност, единственият разход по икономически елементи се явява разход за заплати. Дружеството генерира единствено задължения за ДОО, ДЗПО, 30 и Д., които не погасява. За управителя В. В. няма данни за осигуряване в „Ориндж експрес” ЕООД. В. М. В. /управител на дружеството/ е декларирал, че възнагражденията на служителите са изплащани в брой, за което са използвани заемни средства. Лицето не е представило документи във връзка с финансирането, не са предоставени ведомости за заплати. При извършена насрещна проверка с Ц. Г. Д. и предоставени сведения по реда на чл. 44-46 от АПК лицето е декларирало, че за периода от месец 04/2018 г. до месец 10/2018 г. работно място „работила съм от домашния си адрес”, длъжност „мениджър ключови клиенти”, естество на извършваната от нея работа била връзка с клиенти и представяне на реклама на продуктите на фирмата – платформа за дигитализиране на медии“

Административният орган констатирал, че това обстоятелство се различавало от описаното работно място от Ц. Г. Д. в подадената от нея жалба в ТП на НОИ [населено място]. В жалбата тя посочвала, че: „трудовете ми функции в О. Е. ЕООД изпълнявах с място на работа [населено място], [улица], ет. 1”.

При извършената проверка категорично било установено, че за лицето не е възникнало основание за осигуряване при „Ориндж Експрес“ ЕООД. Издадени са задължителни предписания № ЗД-1-21-00749600\29.04.2020 г. за заличаване на неоснователно подадените данни по чл. 5, ал. 4 от Кодекс за социалното осигуряване (КСО), за периода от м. 04.2018 г. до м. 10.2018 г. Данните са заличени. След заличаване на неоснователно подадените данни по чл.5, ал.4 от КСО за периода посочен в задължителните предписания е извършено преизчисляване на дължимото парично обезщетение по издадените болнични листове.

При спазване на разпоредбите на чл. 41 от Кодекс за социалното осигуряване и Раздел III Изчисляване на паричните обезщетения и помощи от Наредба за паричните обезщетения и помощи от ДОО по издадените болнични листове е определен нов размер на дневното парично обезщетение по-нисък от вече изплатения както следва: за периода от 15.02.2019 г. до 26.04.2019 г. в размер на 56,0136 лв.; за периода от 27.04.2019 г. до 10.06.2020 г. в размер на 65,1219 лв.

За периода неоснователно получените суми били в общ размер на 7024,10 лв., като на основание на чл. 114, ал. 2, т. 2 от КСО от Кодекса за социално осигуряване на Ц. Г. Д. било издадено разпореждане № РВ-3-13-01066558 от 28.01.2022 г. на ръководителя на контрола по разходите на ДОО за възстановяване на неоснователно получените суми, представляващи парично обезщетение поради общо заболяване, парично обезщетение за бременност и раждане за периода

С жалба вх. №1012-13-60 от 14.03.2022 г. до директора на ТП на НОИ - [населено място] Г. Д. оспорила разпореждане на ръководителя на контрола по разходите на ДОО, въз основа на която е постановено решение № К.-16 от 14.04.2022 г. на Директора на ТП на НОИ, [населено място], с което същата е отхвърлена като неоснователна и е потвърдено обжалваното разпореждане на ръководителя на контрола на разходите по ДОО.

По делото освен представените с административната преписка доказателства, е представена и трудовата книжка на жалбоподателката в оригинал, като по същата е извършена констатация с представения заверен препис на последната. В същата е отразен трудов стаж за периода от 13.04.2018 г. до 23.10.2018 г. положен в „Ориндж Експрес“ ЕООД на длъжност „мениджър ключови клиенти“, с основно трудово възнаграждение в размер на 2600 лева и прекратяване на трудовото правоотношение на основание чл. 328, т.1 от КТ.

По делото са събрани и гласни доказателствени средства с разпита на свидетеля В. С. В., които свидетелски показания съдът кредитира при условията на чл. 172 от ГПК, с оглед заинтересоваността на свидетеля от изхода на спора /последната е била също служител във свързани дружества/. От показанията на последната се установява, че жалбоподателката първоначално е работила в „Х. А. парк“, като през 2018 г. работила в „О. Е.“. Работили заедно в офис около 5-6 служители, които били назначени на работа в различни фирми. Работното време на Ц. Д. било от 09.00 ч. до 18.00 ч., последна имала работно място обособено с бюро и компютър. Трудовите ѝ функции в „О. Е.“ били свързани предимно с комуникация с външни клиенти по имейл. Трудовото ѝ възнаграждение се изплащало в брой. Всички служители имали сключените трудови договори, ползвали отпуск и почивки по време на работния ден. Тъй като фирмите се управлявали от А. П., той местел служителите от една фирма в друга. Свидетелката била назначена също в „О. Е.“ през м. 11.2018 г., като до преди това работила във „Вирус Промоушънъл Сълوشън“.

По делото е прието и заключението на вещото лице А.Т. по изготвената ССЕ, като неоспорено от страните по делото и безпристрастно и обективно изготвено, от което се установява, че през 2018 г. осигурителя „Ориндж Експрес“ ЕООД е отчетал приходи от продажби в размер на 48 830 лева и разходи в размер на 47 656.75 лева. Отчетена била печалба в размер на 1173.25 лева. Била подадена ГДД по чл. 92 от ЗКПО на 30.03.2019 г. Вещото лице констатирало, че от справка за регистрирани трудови договори, такъв договор бил регистриран за Ц. Д. на 13.04.2018 г., като трудовия договор е прекратена 23.10.2018 г., като нямала данни за заличаване на подадената информация. За периода от м.04.2018 г. до м.10.2018 г. от „Ориндж Експрес“ ЕООД са подавани декларации Образец № 1 за дължимите осигурителни вноски за Ц.Д., като така подадените декларации са заличени по служебен път на 01.07.2020 г.

При така установената фактическа обстановка, Административен съд- София-град направи следните правни изводи:

По допустимостта на жалбата:

Жалбата е подадена в срока, от лице с правен интерес от оспорване, поради което е процесуално допустима и следва да бъде разгледана относно нейната основателност.

По същество на спора:

Разгледана по същество е основателна.

Жалбата е подадена от лице по чл. 147, ал. 1 от АПК, за което оспореният административен акт създава задължения, при спазване на срока по чл. 149, ал. 1 от АПК, във вр. с чл. 118, ал. 1 от КСО, срещу подлежащо на съдебен контрол на основание чл. 118, ал. 1 от КСО решение на Директора на ТП на НОИ–С. град, поради което е процесуално допустима.

Оспореният административен акт е издаден от компетентен орган. При издаването му е спазена предвидената в закона форма, съобразно изискванията на чл. 59, ал. 2 от АПК. Потвърденото разпореждане е издадено от ръководител на контрола по разходите на ДОО в ТП на НОИ –С. град, издадено въз основа на извършения последващ контрол по разходите по ДОО. Обжалвано е по административен ред и в резултат на проведено производство по чл. 117, ал. 2, т. 2 от КСО е постановено и оспореното решение. В него са посочени последователно извършените действия, изложени са фактически и правни изводи. Формулиран е ясен диспозитив. Съдържа информация за реда, срока и органа, пред който подлежи на обжалване. В мотивите на акта се съдържат фактическите и правни основания за постановяването му, а в разпоредителната част волеизявлението на органа.

В конкретния казус, административният орган е приел за категорично установено, че за лицето не е възникнало основание за осигуряване при този осигурител /„Ориндж Експрес“ ЕООД/. Тази преценка е формирал след извършена проверка по реда на чл. 107 от КСО, в хода на която са издадени задължителни предписания № ЗД-1-21-00749600\29.04.2020 г. за заличаване на неоснователно подадените данни по чл.5, ал.4 от Кодекс за социалното осигуряване (КСО), за периода от м.04.2018 г. до м. 10.2018 г. от осигурителя „Ориндж Експрес“ ЕООД. Заличаването е извършено служебно по реда на чл. 3, ал. 13 от Наредба № Н-8/29.12.2015 г. като е прието, че предписанието не е изпълнено от адресата в указания срок.

Основният спорен въпрос по делото се свежда до това, дали са налице законовите предпоставки, съдържащи се в нормата на чл. 114, ал. 2, т. 2 от КСО, за възстановяване на полученото от жалбоподателя Ц.Д. парични обезщетения и помощи

от ДОО по издадените болнични листове и съответно дали правилно е ангажирана отговорността му с оглед фактическите установявания на административния орган.

За да разреши така повдигнатия спор, съдът на първо място е необходимо да установи правната рамка, в която се развиват обществените отношения, свързани с възникването и наличието на социално осигуряване, редът за отпускане, изчисляване и изплащане на паричните обезщетения за временна неработоспособност, както и юридическите факти, осъществяването на които законодателят свързва с възникването на отговорността за възстановяване на вече получените от лицата осигурителни плащания в хипотезата на чл. 114, ал. 2, т. 2 от КСО.

Съгласно §1, ал. 1, т. 3 от Допълнителните разпоредби на КСО „осигурено лице“ е физическо лице, което извършва трудова дейност, за която подлежи на задължително осигуряване по чл.4 и чл.4а, ал.1 от КСО, и за което са внесени или дължими осигурителни вноски. Осигуряването на лицето, което е започнало трудова дейност, съгласно чл. 10 от кодекса, продължава и през периодите по чл. 9, ал. 2, т.1 - 3 и 5. Според ал. 1 на чл. 10 от КСО осигуряването възниква от деня, в който лицата започват да упражняват трудова дейност по чл.4 или чл.4а, ал.1 от КСО и за който са внесени или дължими осигурителни вноски и продължава до прекратяването ѝ, а според ал. 2 на същата разпоредба осигуряването се прекъсва през периодите, които не се зачитат за осигурителен стаж, независимо, че дейността по чл. 4 или чл. 4а, ал. 1 не е прекратена. Съответно съгласно чл. 5, ал. 1 от КСО осигурител е всяко физическо лице, юридическо лице или непсонифицирано дружество, както и други организации, които имат задължение по закон да внасят осигурителни вноски за други физически лица. Разпоредбата на чл. 5, ал. 4, т. 1 от КСО предвижда, че осигурителите и работодателите периодично представят в НАП данни за осигурителния доход, осигурителните вноски за държавното обществено осигуряване, УЧП, ЗО, ДЗПО, вноските за фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите“, дните в осигуряване и облагаемия доход по ЗДДФЛ - поотделно за всяко лице, подлежащо на осигуряване, като в т. 2 е регламентирано и задължение за представяне и на декларация за сумите по отношение задълженията за осигурителни вноски. Съдържанието, сроковете, начинът и редът за подаване и съхраняване на декларациите по ал. 4 се определят с наредба, издадена от министъра на финансите, съгласувано с управителя на НОИ, като данните по ал.4 се използват за изчисляване и отпускане на пенсиите, паричните обезщетения и помощите.

В нормата на чл. 40, ал.1 от КСО е регламентирано че осигурените лица за общо заболяване и майчинство имат право на парично обезщетение вместо възнаграждение за времето на отпуск поради временна неработоспособност и при трудоустрояване, ако имат най-малко 6 месеца осигурителен стаж, като осигурени за този риск.

Съобразно разпоредбата на чл.54к от КСО /в ред. в сила от 01.01.2018 год./ отпускането и изчисляването на паричните обезщетения за временна неработоспособност, трудоустрояване, бременност и раждане и за отглеждане на малко дете и помощите от държавното обществено осигуряване се извършват въз основа на данните по чл.5, ал.4, т.1 и чл.33, ал.5, т.12, както и на данните, декларирани в подадените документи за изплащане на обезщетенията и помощите от държавното обществено осигуряване при условия и по ред, определени с акт на Министерския съвет - Наредбата за паричните обезщетения и помощи от държавното обществено осигуряване /НПОПДОО/. Според нормата на чл. 1, ал. 2 от НПОПДОО преценката на правото и определянето на размера на паричните обезщетения и помощите по ал.1 от наредбата се извършва въз основа на данните по чл. 5, ал. 4, т.

1 от КСО, данните от издадените болнични листове и решенията по обжалването им, като се използват и данните от регистъра на осигурителите и самоосигуряващите се лица, регистъра на приходите от осигурителните вноски за държавното обществено осигуряване, регистър „Трудови договори“, регистър „Пенсии“, регистър „Трудови злополуки“, регистър „Професионални болести“, регистър „Парични помощи за профилактика и рехабилитация“ и от регистър „Парични обезщетения и помощи от ДОО“, както и данните от удостоверенията по чл.8, 9 и чл.11, ал.1 и 2 от наредбата. В този смисъл преценката на правото на парично обезщетение се извършва от компетентния административния орган на база данните, съдържащи се в посочените източници на информация.

Както беше посочено в конкретния случай административното решение за възстановяване на добросъвестно получено от Ц.Д. ПОВН се основава на нормативно регламентираната хипотеза по чл.114, ал. 2, т.2 от КСО - нови данни, които имат значение за определяне на правото, размера и срока на изплащане на обезщетението. С оглед разпоредбата на чл.40, ал.1 от КСО, такива релевантни данни биха били данните досежно осигурителния статус на лицето от гледна точка качеството му на осигурено лице към деня на настъпване на временната неработоспособност. Съобразно предвидения в чл.54к от КСО и чл. 1, ал. 2 от НПОПДОО ред за отпускане и изчисляване на паричните обезщетения, преценката за правото на парично обезщетение и определянето на неговия конкретен размер се извършва от административния орган на база данните, съдържащи се в посочените източници, между които са и данните по чл. 5, ал. 4, т. 1 от КСО – данните, предоставящи информация и реално отразяващи осигурителния статус на лицата. Липсата на данни за налично социално осигуряване за лицата би обусловило извод за липса на правно основание за изплащане на съответното парично обезщетение. В този смисъл извършването след изплащането на ПОВН заличаване на осигурителна информация /на данни по чл.5, ал.4, т.1 от КСО/, по принцип би релевирало наличието на хипотезата на чл.114, ал. 2, т. 2 - нови данни, относими към правото, размера или срока на изплащане на ПОВН.

Разпоредбата на чл.114 от КСО регламентира възстановяването на неоснователно получени суми от ДОО за осигурителни плащания. В този смисъл независимо дали се касае за недобросъвестно или добросъвестно получени суми за осигурителни плащания, задължение за възстановяването им би възникнало само в случай, че същите са платени при липса на възникнало право за съответното осигурително плащане или при наличието на материалноправна пречка за получаване на плащането, доколкото само в тези случаи осигурителното плащане от средствата на ДОО би било недължимо /неоснователно/. Съотнесено към процесния случай за да се приеме, че изплатеното на Ц.Д. парично обезщетение за временна неработоспособност по болнични листове с причина общо заболяване за периода от 15.02.2019 г. до 26.04.2019 г. – 3 бр.; за временна неработоспособност по болнични листове с причина бременност и раждане за периода от 24.04.2019 г. до 08.09.2019 г. – 4 бр. и за бременност и раждане за остатъка до 410 календарни дни по чл. 50, ал. 1 и чл. 51 от КСО за периода от 09.09.2019 г. до 10.06.2020 г. в размер на общо 7024,10 лева, е неоснователно получено от лицето, следва правоприлагащият административен орган да е установил, или че по отношение на лицето не е възникнало материалното право на парично обезщетение за временна неработоспособност поради общо заболяване т.е. че не са изпълнени регламентираните в чл.40, ал.1 от КСО кумулативно изискуеми се материалноправни предпоставки /1. лицето да има най-малко 6 месеца осигурителен стаж за осигурения социален риск и 2. лицето, на което се отпуска и изплаща обезщетението, да има качеството на осигурено такова/, или че е налице някоя от хипотезите на чл.46, ал.1 и

ал.3 от КСО, изключващи изплащането на ПОВН. Видно от мотивите на разпореждането и на потвърждаващото го решение на Директора на ТП на НОИ – С. град, възприетото наличие на неоснователно получени суми от жалбоподателя като парично обезщетение за временна неработоспособност поради общо заболяване е обосновано със съображения, че преди и към момента на настъпване на неработоспособността Ц.Д. не е имал качество на осигурено лице по см. §1, ал.1, т.3 от ДР на КСО, с възникнало и съществуващо осигуряване съгласно чл.10, ал.1 от КСО.

Съгласно чл.114, ал. 2 от КСО, добросъвестно получените суми за осигурителни плащания не подлежат на възстановяване от осигурените лица, с изключение на изрично предвидените случаи, при които възстановяването на сумите е без лихва до изтичането на срока за доброволно изпълнение. Следователно законът допуска при наличие на определени нормативно предвидени предпоставки, неоснователно изплатените или изплатените в по-голям от следващия се размер суми за парични обезщетения за временна неработоспособност, да подлежат на възстановяване. Едно от законово регламентирани изключения на правилото, че добросъвестно получените суми за осигурителни плащания не подлежат на възстановяване /на което именно се основава и потвърденото с обжалваното решение Разпореждане на Ръководителя на контрола по разходите на ДОО/, е възстановяване от осигурените лица на добросъвестно получените суми за осигурителни плащания, когато след изплащането им са представени нови документи или данни, които имат значение за определяне на правото, размера и срока на изплащане /чл.114, ал.2, т.2 от КСО/. В КСО не се съдържа легална дефиниция на понятието „добросъвестност“ при получаване на осигурителните плащания. С оглед общите принципи на правото и съгласно трайната съдебна практика, добросъвестността ще е налице когато осигуреното лице е със съзнанието и субективното убеждение, че направените осигурителни плащания му се дължат. Недобросъвестно ще е лицето, което е знаело или предполагало, че няма право да получи съответното плащане. Добросъвестността се предполага до доказване на противното и в тежест на административния орган е да докаже наличието на недобросъвестност при получаване на сумите. В случая в хода са събраните по делото доказателства, в това число от представената трудова книжка в оригинал на Ц.Д., която е официален удостоверителен документ, неоспорен по реда на чл. 193 от ГПК от ответната страна, така и от събраните гласни доказателствени средства, както и от приетото заключението на вещото лице по допуснатата ССЕ, съдът приема, че Ц.Д. е осъществявала възложената му трудова дейност и трудови функции като „мениджър ключови клиенти“, и не може да се обуслови извод за липсата на реално осъществявана трудова дейност от жалбоподателя. От друга страна не са направени каквито и да е било проверки и установявания за това дали реално осигурителя е осъществявал търговска дейност. Доказателства в тази връзка е приетото заключението на вещото лице Т., която установява, че за 2018 г. дружеството е реализирало приходи и разходи.

По делото не са установени данни да е имало договорености, целящи заобикаляне на трудовото или осигурителното законодателство и това не може да рефлектира неблагоприятно в правната сфера на осъществяващия трудова дейност в изпълнение на трудов договор работник, за която трудова дейност подлежи на задължително осигуряване по чл. 4 от КСО и съответно да обуслови отричането на качеството му на осигурено лице по см. на §1, т.3 от ДР на КСО с възникнало осигуряване съгласно чл.10, ал.1 от КСО, респ. до отричане възникването и съществуването на материалното право на осигурено лице да получи осигурителна закрила при настъпването на осигурения социален риск – в конкретния случай на

правото по чл.40, ал.1 от КСО на парично обезщетение за временна неработоспособност поради общо заболяване.

По изложените съображения съдът приема, че жалбоподателя, като осигурено лице с възникнало право на парично обезщетение по чл. 40, ал.1 от КСО, правомерно е получила парични плащания от ДОО като обезщетение за временна неработоспособност по болнични листове с причина общо заболяване за периода от 15.02.2019 г. до 26.04.2019 г. – 3 бр.; за временна неработоспособност по болнични листове с причина бременност и раждане за периода от 24.04.2019 г. до 08.09.2019 г. – 4 бр. и за бременност и раждане за остатъка до 410 календарни дни по чл. 50, ал. 1 и чл. 51 от КСО за периода от 09.09.2019 г. до 10.06.2020 г. в размер на общо 7024,10 лева

По делото се събраха доказателства, че дължимите от жалбоподателя вноски за социално и здравно осигуряване, както и за дължимият данък за полученият доход, са били удържани от работодателят, но не са били внасяни. Липсват доказателства, сочещи наличието на подлежащи на възстановяване неоснователно получени от жалбоподателя суми за осигурителни плащания по посочените болнични листове.

С оглед на което решение № К.-16 от 14.04.2022 г. на Директора на ТП на НОИ, П., с което е отхвърлена жалбата й с вх. № 1012-13-60 от 14.03.2022 г., против разпореждане № РВ-3-13-01066558\28.01.2022 г. на ръководителя на контрола по разходите на ДОО, като постановено при неправилно приложение на материалния закон и в несъответствие с целта на закона, следва да бъде отменено, като незаконосъобразно.

По разноските по производството:

Предвид изхода на делото и на основание чл.143, ал.1 от АПК, искането на жалбоподателя за присъждане на направените по делото разноски следва да бъде уважено, като ответника следва да бъде осъден да заплати на жалбоподателя сумата от 400 лева, представляваща заплатено възнаграждение за вещо лице. Неоснователно е направеното от страна на жалбоподателя искане за присъждане на разноски по реда чл. 38 от ЗАдв. Съгласно чл. 38, ал. 1 от ЗАдв адвокатът или адвокатът от Европейския съюз може да оказва безплатно адвокатска помощ и съдействие на: 1. лица, които имат право на издръжка; 2. материално затруднени лица; 3. роднини, близки или на друг юрист. В чл. 38, ал. 2 от ЗАдв е предвидено, че в случаите по, ал. 1, ако в съответното производство насрещната страна е осъдена за разноски, адвокатът или адвокатът от Европейския съюз има право на адвокатско възнаграждение. Съдът определя възнаграждението в размер не по-нисък от предвидения в наредбата по чл. 36, ал. 2 и осъжда другата страна да го заплати. В настоящия случай по делото е представено пълномощно /л.11/, съгласно което Ц.Д. е упълномощила адв. А.А. да я представлява и защитава във връзка с постановеното решение № К.-16 от 14.04.2022 г. на Директора на ТП на НОИ, П., като осъществява процесуално представителство. С молба депозирана непосредствено преди дата на последната съдебно заседание, жалбоподателката е поискала на основание чл. 38 от ЗАдв. да й бъдат присъдени разноски. Съгласно трайната практика договарянето на осъществяваната от адвоката правна помощ като безплатна, не се презюмира. Същата е отклонение от общото правило, поради което и следва ясно да е заявена от страната още с представяне на пълномощното или първото действие, което се извършва от пълномощника. Изявленията за наличие на конкретно основание за оказване на безплатна правна помощ по чл. 38, ал. 1 от ЗАдв обвързват съда и той не дължи допълнителна проверка за съществуването на конкретната хипотеза /освен при нарочно възражение и представени доказателства от другата страна/, но само тогава, когато това изявление е своевременно направено и е посочено в договора за

процесуално представителство, какъвто характер има и пълномощното. Както беше посочено и по-горе изявление, че адвокатското представителство в случая се осъществява безплатно, не се съдържа в представеното по делото пълномощно, нито е направено в първото проведено заседание.

В горния смисъл Решение № 3644 от 5.04.2023 г. на ВАС по адм. д. № 9238/2022 г., V отд., Определение № 7223 от 29.06.2023 г. на ВАС по адм. д. № 2322/2022 г., VI отд., Решение № 5642 от 30.05.2023 г. на ВАС по адм. д. № 612/2023 г., V отд., Определение № 4385 от 25.04.2023 г. на ВАС по адм. д. № 3522/2023 г., V отд. и др.

Предвид горното и доколкото по делото липсват и доказателства за договорено и заплатено адвокатско възнаграждение, в полза на жалбоподателките следва да се присъдят единствено сторените от тях разноски за възнаграждение за вещо лице в размер на 400 лв.

Водим от горните мотиви и на основание чл. 172, ал. 2, предложение второ от АПК, АССГ, Трето отделение, 70 състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на Ц. Г. Д. от [населено място], депозирана чрез адв. А. А. със съдебен адрес за жалбоподателя: [населено място], [улица], срещу решение № К.-16 от 14.04.2022 г. на Директора на ТП на НОИ, П., с което е отхвърлена жалбата й с вх. № 1012-13-60 от 14.03.2022 г., против разпореждане № РВ-3-13-01066558\28.01.2022 г. на ръководителя на контрола по разходите на ДОО.

ОСЪЖДА Националния осигурителен институт да заплати Ц. Г. Д. сумата от 400 лв. /четиристотин лева/, представляваща разноски по делото.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва с касационна жалба пред ВАС на РБ в 14-дневен срок от съобщаването му.

СЪДИЯ: